

EKONOMIUTSKOTTETS UTLÅTANDE 24/2013 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av markanvändnings- och bygglagen

Till miljöutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 4 september 2013 regeringens proposition med förslag till lag om ändring av markanvändnings- och bygglagen (RP 84/2013 rd) till miljöutskottet för beredning och bestämde samtidigt att ekonomiutskottet ska lämna utlåtande till miljöutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Marja Mäntynen, miljöministeriet

- överinspektör Annukka Saari, arbets- och näringsministeriet
- direktör Heikki Aronpää, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Norra Österbotten
- biträdande stadsdirektör Kari Hannus, Björneborgs stad
- expert Heidi Lettojärvi, Finsk Energiindustri rf
- styrelseledamot Jenny-Li Holmström, Finska Vindkraftföreningen rf.

Dessutom har skriftligt yttrande lämnats av
— Advokatbyrå Borenius Ab.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Som utskottet konstaterat tidigare (EkUU 18/2013 rd — RP 55/2013 rd) är vindkraft en av de branscher inom förnybar energi där tillväxtpotentialen är relativt sett störst. Men investeringarna i vindkraft kan variera betydligt områdesvis och från fall till fall, bl.a. på grund av planläggningen, miljökonsekvensutredningar, tillståndprocessen, flygsäkerhet och annan trafiksäkerhet. Regeringen vill nu med sin proposition driva på vindkraftsbyggandet.

Enligt propositionen ska det inte anses som byggande med betydande konsekvenser enligt markanvändnings- och bygglagen när ett vind-

kraftverk byggs på ett redan bebyggt område som i detaljplanen angivits som industri- eller hamnområde. När undantag beviljas för ett sådant bygge ska de ovillkorliga hinder för tillstånd som anges i 171 § 2 mom. 2 punkten och 3 mom. i samma paragraf inte vara tillämpliga. De föreslagna kriterierna för byggande med betydande konsekvenser är problematiska med avseende på rådande bygglovspraxis. Det här är något som miljöutskottet absolut måste uppmärksamma, menar ekonomiutskottet. Dessutom vore det bra att fundera på om undantaget också kunde gälla gruv- och avfallsbehandlingsområden.

Det har framhållits för utskottet att som bestämmelsen är formulerad i förslaget betyder det att undantagen bara avser ett vindkraftverk. Observeras bör att placerare är mer böjda att investera i vindkraft, om möjligheten finns att inom ramen för samma projekt bygga en enhet bestående av flera vindkraftverk. Då blir etableringskostnaderna per kraftverk avsevärt lägre än om kraftverken placeras på olika områden och man för varje enskilt kraftverk tvingas gå igenom en separat tillståndprocess och anlägga en infrastruktur för energiöverföring för vart och ett av dem. En samlad etablering ger dessutom avsevärt lindrigare miljökonsekvenser per kraftverk än en spridd etablering. Därför vore det motiverat att lagstiftningen inte automatiskt begränsar undantagsförfarandet till ett enda kraftverk, utan att antalet tillåts bli en övertägningsfråga i tillståndprocessen.

En annan fråga som utskottet vill ta upp är lagstiftningen om vindkraftverkens bullereffekter. Bullergränsen för vindkraftverk är lägre än för annan industriell verksamhet: i stället för statsrådets beslut (SRb 993/1992) tillämpas på vindkraftverk gränser som miljöministeriet lagt fast. Denna praxis bidrar till att alla näringslivs-

aktörer inte behandlas lika. Utskottet menar att man i tillståndsförfarandet bör tillämpa den högre bullergräns som eventuellt gäller för området från tidigare. Dessutom försätts den ansvariga myndigheten i tillståndsförfarandet i en konstitutionellt penibel situation, om den tvingas tillämpa bestämmelser på lägre nivå. Bullergränsen är ett så fundamentalt villkor i tillståndsförfarandet att bestämmelser om den bör ingå längst i en statsrådsförordning.

Även om bullernivån formellt endast är en faktor bland övriga miljöeffekter, har den i praktiken blivit dels en hård nöt med tanke på utbyggnad, dels en väsentlig begränsning för drift av redan existerande kraftverk. Utskottet ser med bekymmer på att den nationellt betydelsefulla potentialen att producera mer förnybar energi stöter på en flaskhals i form av anvisningar från ett ministerium.

Ställningstagande

Ekonomiutskottet föreslår

att miljöutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors den 9 oktober 2013

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Mauri Pekkarinen /cent
vordf. Marjo Matikainen-Kallström /saml
medl. Lars Erik Gästgivers /sv
Teuvo Hakkarainen /saf
Harri Jaskari /saml
Antti Kaikkonen /cent
Johanna Karimäki /gröna

Pia Kauma /saml
Jukka Kärnä /sd
Jari Myllykoski /vänst
Martti Mölsä /saf
Sirpa Paatero /sd
Arto Pirttilahti /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Teija Miller.